

Urinprovtagning

Korrekt provtagning och provhantering är en förutsättning för tillförlitliga analysresultat.

Urinsamlingstider

Vanligast är urin samlad som stickprov, slumpmässigt taget eller taget på morgonen, samt som dygnsmängd eller under annan angiven tidsperiod.

Stickprov (slumpmässigt taget)

Färsk urin taget som mittstråleprov.

Stickprov (taget på morgonen)

Urinprov tas på morgonen efter att urinen har stått i blåsan minst 4 timmar. Denna provtagning rekommenderas för U-Sediment och U-Nitrit.

Stickprov lämnas till laboratoriet inom 2 timmar. Efter denna tidpunkt börjar cellnedbrytningar och kemiska förändringar i urinen vilka kan ge ej tillförlitliga analysresultat. Om prov inte kan lämnas till laboratoriet inom 2 timmar bör provet förvaras och transporteras i kyla, 2-8 °C upp till maximalt 4 timmar.

Urin samlad som dygnsmängd eller under annan tidsperiod

Vanligast är samling av en hel **dygnsmängd urin** i plastdunk, men även urin samlad under annan tidsperiod förekommer.

Analysens värde är helt beroende av den omsorg med vilken urinmängden samlas.

Börja urininsamling

Urinsamlingen börjar med att patienten tömmer blåsan vid visst klockslag. Denna urin kastas bort. Klockslaget skrivs på remissen. Alla urinportioner samlas sedan i uppsamlingskärlet.

Avsluta urininsamling

Urinsamlingen avslutas genom att patienten tömmer blåsan exakt efter den förutbestämda uppsamlingstiden. Denna urinportion sparas också. Klockslaget skrivs på remissen. Förvara dunken i kyla under insamlingen. Anteckna insamlingstiden på remissen.

Insamling under flera dygn

Om insamling ska göras över flera dygn, samlas urinen i separata kärl för varje dygn. Ange insamlingstiden för varje dygn på remissen, och var noga med märkningen av urindunkarna så de inte förväxlas.

Lämna dunken/dunkarna till laboratoriet.

Tillsats av konserveringsmedel kan krävas

För vissa analyser krävs tillsats av konserveringsmedel i uppsamlingskärlet (rekvireras från klinisk kemi, se respektive analys i Provtagningshandboken). Kärlet förvaras i kyla, 2-8 °C, under urinsamlingen. Anteckna insamlingstiden på remissen. Lämna dunken till laboratoriet.
Felaktigt insamlade och hanterade urinprover analyseras inte.